

FLEKSIBLE FRISTER FOR ETABLERING AF EFTERAFGRØDER I PRAKSIS

Miljø- og
Fødevareministeriet

gudp

Dette projekt medfinansieres af "Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram", (GUDP) under Fødevareministeriet.

Grundet svære høstforhold i dele af landet, kan det være relevant for nogle at benytte muligheden for at så efterafgrøder senere end 20. august mod en kvotereduktion.

I nogle tilfælde kan det være fordelagtigt at erstatte de pligtige efterafgrøder med tidlig såning af vintersæd og kvotereduktion.

Senere såning af efterafgrøder er muligt i 2019, hvor man kan udskyde etablering af efterafgrøder indtil 7. september mod en kvotenedsættelse, hvis størrelse afhænger så tidspunktet for efterafgrøden. Læs mere om reglerne i "[Ændrede regler for pligtige- og husdyreftergrøder med virkning fra 1. august 2019](#)"

Tabel 1. Kvotenedsættelse ved forskellige alternativer til såning af efterafgrøder.

Organisk gødning i planperioden 2017/2018	Plantedække efterår 2019	Etableringstidspunkt	Kvote korrektion i planperioden 2019/2020 pr. ha efterafgrøde	Samlet kvotenedsættelse inkl. eftervirkning kg N pr. med/uden efterafgrøde*
Under 80 kg N/ha	Efterafgrøde	Senest 20. august	0	17
		21.-24. august	17	34
		25.-28. august	30	47
		29. august – 7. sept.	45	62
	Spildkorn	Ingen efterafgrøde	93	93
Over 80 kg N/ha	Efterafgrøde	Senest 20. august	0	25
		21.-24. august	27	52
		25.-28. august	48	73
		29. august – 7. sept.	72	97
	Spildkorn	Ingen efterafgrøde	150	150

*I den samlede kvotenedsættelse er eftervirkningen på 17 og 25 kg N pr. ha for en udbringning på hhv. under og over 80 kg N pr. ha lagt til kvotereduktionen.

Effekten af efterafgrøder falder jo senere der sås, og eftervirkningen vil ligeledes være mindre efter en sent sået, og mindre udviklet efterafgrøde. Den mindre eftervirkning er i reglerne indregnet i kvotereduktionen, således at eftervirkningen fremgår som den samme uanset tidspunktet for såning. Alt andet lige vil den reelle eftervirkning falde ved senere såning af efterafgrøden.

Det er derfor vigtigt, at hvis man har planlagt at så efterafgrøder, så bør tidlig såning prioriteres. Læs mere om efterafgrøder og eftervirkning i dyrkningsvejledning om [efterafgrøder](#).

De økonomiske konsekvenser af en eventuel kvotenedsættelse ved senere såning af efterafgrøder afhænger af en række faktorer som produktionsform, kornpriser, værdi af protein i foderkorn m.fl. I følgende beskrives de forskellige alternativer.

ALTERNATIVER TIL PLIGTIGE- OG HUSDYREFTERAFGRØDER OG FLEKSIBLE FRISTER

Hvis man ikke har fået sået efterafgrøderne senest 20. august, er der forskellige alternative løsninger:

1. Benytte sin bank eller handle efterafgrøder mellem bedrifter.

2. At så efterafgrøden senere, og acceptere et træk i kvoten.
3. Etablere tidligt sået vintersæd samt acceptere et mindre træk i kvoten i stedet for en sent sået efterafgrøde efterfulgt af vårsæd.
4. Helt undlade at så og acceptere et større træk i kvoten.

Har man efterafgrøder i banken, er dette en oplagt mulighed.

Af tabellen fremgår, at jo senere man sår, jo mindre bliver forskellen i kvotereduktion mellem at undlade såning og at så sent. Prisen for kvotereduktion vil afhænge af en række faktorer, men en lille reduktion er forholdsvis billig, og de første 5% er billigst. Man skal derfor overveje, om det kan betale sig at så efterafgrøderne sent. I overvejelserne hører omkostningen til såning af efterafgrøden, som kan vurderes til at være 120-180 kr. pr. ha for udsåning (afhængig af såmetode) og ca. 120-200 kr. pr. ha for udsæd til olieræddike.

En sidste mulighed, er at så vintersæd før 7. september på arealet plus en reduktion i kvoten. Fire ha tidlig sået vintersæd kan nemlig erstatte en ha efterafgrøder, hvilket betyder, at hvis det planlagte efterafgrødeareal tilsås med tidligt sået vintersæd, mangler man $\frac{3}{4}$ af efterafgrødekravet, som således kan opfyldes med kvotereduktion. **En kvotereduktion for $\frac{3}{4}$ af efterafgrødekravet vil svare til en reduktion på 70 og 113 kg N for hhv. under og over 80 kg N pr. ha.** Forskellen i kvotereduktion er lille mellem tidlig såning og den seneste såning af efterafgrøder. Ydermere er det sandsynlig, at man opnår et højere udbytte ved dyrkning af vintersæd kontra vårsæd efter efterafgrøden. Det skal dog vurderes, om det er hensigtsmæssigt i forhold til sædskiftet på arealet. Særligt for svineproducenter, der har brug for foderkorn, kan tidlig såning være en attraktiv mulighed for at opfylde efterafgrødekravet. Man skal dog være opmærksom på, at tidlig såning øger risikoen for lejesæd, svampesygdomme, ukrudt og bladlusangreb.

Benyttes et alternativ, som f.eks. tidlig sået vintersæd, skal man være opmærksom på, at dette skal indberettes i Tast selv-service, på samme måde som der skal indberettes en sådato når der etableres efterafgrøder efter 20. august. **Herudover skal man huske, at MFO-kravet skal opfyldes.**

ALTERNATIVER TIL MÅLRETTEDE EFTERAFGRØDER OG FLEKSIBLE FRISTER

De fleksible frister for såning af efterafgrøder omfatter også målrettede efterafgrøder. I 2019 er det ligeledes muligt at erstatte målrettede efterafgrøder med andre alternativer som nedsat kvote eller tidlig såning af vintersæd (4 ha tidlig sået vintersæd erstatter 1 ha efterafgrøder).

Det er dog ikke muligt at konvertere målrettede efterafgrøder til nedsat kvote efter d. 26. april 2019. Nedsat kvote er derfor ikke længere et alternativ til de målrettede efterafgrøder. Det er derimod muligt at konvertere de målrettede efterafgrøder til tidlig såning, men da der skal 4 ha tidligt sået vintersæd til at erstatte 1 ha efterafgrøder, kan det være en praktisk udfordring at få sået en større del af vintersæden tidligt i det samme ID15-område, som efterafgrøderne er anmeldt i.

Derfor foretrækkes det i de fleste tilfælde, at så efterafgrøden så tidligt det kan lade sig gøre, for at minimere kvotereduktionen samt at opnå den størst mulige eftervirkning af efterafgrøden.
